

วารสารรายไตรมาส เมล็ดทราย

ปีที่ 1 ฉบับที่ 1 เมษายน - มิถุนายน 2548

เผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร และความเคลื่อนไหวด้านสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ตอนล่างฝั่งตะวันออก

**ประชุมฤกษ์
ฉบับรวมเล่ม**

สารสิ่งแวดล้อมภาคที่ 16

และ

ข่าวสารการจัดการสิ่งแวดล้อม
ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา

**บทความ
ความรู้ / ข่าวสาร
ปกิณกะ**

ปรับปรุงคอลัมน์ใหม่ ใจโล่ทั้งฉบับ

รายไตรมาส

มกราคม เมษายน กรกฎาคม และตุลาคม

วัตถุประสงค์ เพื่อนำเสนอ ความรู้ ข่าวสาร สาระกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะพื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา และพื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ตอนล่างฝั่งตะวันออก เพื่อกระตุ้นให้ภาคส่วนต่าง ๆ ในสังคม เกิดความตระหนักจิตสำนึก และเข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ของตนต่อไป

ที่ปรึกษา ปิติพงศ์ พึ่งบุญ ณ อยุธยา
สมชัย เพียรสถาพร
ชาติรี ช่วยประสิทธิ์
พรทิพย์ ปิ่นเจริญ

บรรณาธิการบริหาร จงจิตร นีรนาทเมธิกุล
หัวหน้ากองบรรณาธิการ วิกรม เดชหนู
กองบรรณาธิการบทความ/สาระ ประจำฉบับ
รัตนา เมฆาอภีรักษ์ อีรพันธ์ เดชหนู
จรงค์ มะสัน จิตติมา ภัทรภูติ
อาสา ชุมรักษา

กองบรรณาธิการบทความ/สาระสมทบ
ไพจิตร วงศ์านุวัตร สุวรรณี หวังพัฒนกุลชัย
อัศววัฒน์ ทิรัญพันธ์ คณิงนิจ ศรีสมัย
กฤษทีรา อุปมนตรี นำจิตร จันทร์หอม
นฤตม เพชรทองบุญ

กองบรรณาธิการฝ่ายศิลป์ และสร้างสรรค์
ทวี ลือชาสัตย์

ประสานงานการเผยแพร่
จิรานุช โชมพัฒน ประกายพร สุชนะนันท์

งบประมาณดำเนินงาน
กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม
จำนวนพิมพ์ 4,000 ฉบับ

พิมพ์ที่ เหมการพิมพ์ สงขลา
โทร. 0-7431-2329, 0-7431-4629 แฟกซ์ 0-7444-2389

C
I
O
S
E

U
P

นางสาวจงจิตร นีรนากเมธิกุล

ผู้อำนวยการสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 16
แถลงข่าว เปิดตัวกิจกรรม “หนึ่งตำบลหนึ่งสายน้ำเพื่อการอนุรักษ์”
ที่จังหวัดพัทลุง เมื่อวันที่ 16 มีนาคม 2548

สนใจสมัครเป็นสมาชิก หรือส่งความคิดเห็น ประชาสัมพันธ์ แจ้งความจำนงได้ที่

บรรณาธิการวารสาร “เม็ดทราย”
สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 16
ถนนกาญจนวนิช อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 90000
โทร. 0-7431-1882, 0-7431-3419
หรือ Home Page : <http://www.reo16.in.th>
E-mail : reo16@monre.go.th
: reo16@thai.com

ในเล่ม

คุยกันก่อน

บันทึกทะเลสาบ

1 ปีการจัดการสิ่งแวดล้อมทะเลสาบสงขลา...ธีรพันธ์

ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ย้อนดูตายายใช้ชีวิต - บันทึกวิถีชีวิต ภูมิปัญญาท้องถิ่น

“เหล็กชุด”.....จริงค์

เลาะเลียบชายฝั่ง

ต้นกล้าแห่งพะตง”.....จิตติมา

ช่วยกันคิด..ช่วยกันทำ

สิ่งแวดล้อมชุมชน เริ่มต้นที่วัดและมัสยิด.....วิกรม

ขอ 16 รายงานความเคลื่อนไหว รายไตรมาส

บอกเล่า ข่าวฝาก

เล่าเรื่องสิ่งแวดล้อม

สาระ

คุยกันก่อน

ที่ผ่านมา สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 16 ได้นำเสนอข้อมูล สาระ ความรู้ กิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมผ่านสื่อสิ่งพิมพ์รายไตรมาส จำนวน 2 ฉบับ คือ สารสิ่งแวดล้อมภาคที่ 16 และข่าวสารการจัดการสิ่งแวดล้อมลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา และด้วยความคิด “ แยกกันเจอจาง รวมกันเข้มแข็ง ” จึงได้ผนึกรวมเป็นหนึ่งเดียว คือวารสาร “ เม็ดทราย ”

ทุกท่านคงเห็นพ้องต้องกันว่า เม็ดทรายเม็ดเล็ก ๆ ทุกเม็ด มีความแข็งแกร่งที่สามารถต้านแรงลม ฝนฟ้า ได้ อย่างมั่นคงตลอดและไม่สูญสลาย และเมื่อผนึกรวมกันมาก ๆ ก็ยังคงแข็งแกร่งเหมือนดินและให้ประโยชน์อีกมากมายไม่เสื่อมคลาย ฉะนั้นได้ก้ฉันทัน “ เม็ดทราย ” จะเป็นวารสารที่จะนำเรื่องราว สาระ กิจกรรม ด้านสิ่งแวดล้อม ในพื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา และพื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ตอนล่างฝั่งตะวันออก มาสู่สมาชิกทุกท่าน ด้วยเนื้อหาสาระที่หลากหลาย และมีรูปเล่ม สีล้นที่เชิญชวนให้ติดตาม รวมทั้งนำผลจากการสำรวจความคิดเห็นและความพึงพอใจของสมาชิกข่าวสารฯมาพิจารณาปรับปรุงให้เป็นที่ถูกอกถูกใจมากยิ่งขึ้น

โอกาสนี้ “ เม็ดทราย ” ขอแสดงความยินดีกับ ฯพณฯ ยงยุทธ ดิยะไพรัช เจ้ากระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมคนใหม่ ซึ่งวิกฤตภัยแล้ง เป็นภาระกิจแรกที่ ฯพณฯ ต้องระดมสรรพกำลังของบุคลากรในกระทรวง ร่วมกับกระทรวงอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินการให้ประชาชนพ้นจากความเดือดร้อนโดยเร็ว และอีกมากมายภารกิจที่ ฯพณฯ ในฐานะผู้นำที่จะต้องขับเคลื่อนนโยบายบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ไปสู่การปฏิบัติ เพื่อบรรลุเป้าหมายที่แถลงต่อรัฐสภา

ทว่านี้ ท่านมีข้อคิดเห็นอย่างไรกับ “ เม็ดทราย ” ฉบับปฐมฤกษ์ อย่าลืมที่จะบอกกันเพื่อสิ่งดี ๆ ที่จะเกิดขึ้นต่อไป

บันทึก...ทะเลสาบ

1 ปีของการจัดการสิ่งแวดล้อม

นับตั้งแต่วันที่ ๓ พ.ค. นายกรัฐมนตรี (พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร) ได้มาประชุมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในพื้นที่ 3 จังหวัด คือ สงขลา พัทลุง และนครศรีธรรมราช ณ ศาลากลางจังหวัดสงขลา เมื่อวันที่ 30 สิงหาคม 2545 และเห็นชอบที่จะให้มีการดำเนินงาน โครงการพัฒนาลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลานั้น ทุกภาคส่วนได้มีความตื่นตัวในการดำเนินการพัฒนาลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา โดยในปี 2547 เป็นปีแรกที่ได้มีการดำเนินการโครงการภายใต้แผนบูรณาการงบประมาณพัฒนาลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา ซึ่งผลการดำเนินการโดยเฉพาะประเด็นด้านการจัดการมลพิษมีผลการดำเนินงานและความก้าวหน้า ดังนี้

การติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำในลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาและคุณภาพน้ำในลำคลองสาขา

ได้มีการเก็บตัวอย่างน้ำ 3 ครั้ง ในช่วงฤดูฝน ช่วงฤดูแล้ง และก่อนฤดูฝนนั้น โดยการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา จำนวน 15 สถานี และลำคลองสาขา จำนวน 30 สถานี โดยเก็บตัวอย่างในช่วงฤดูฝน เมื่อเดือนมกราคม 2547 ช่วงฤดูแล้ง เมื่อเดือนเมษายน 2547 และก่อนฤดูฝน เมื่อเดือนสิงหาคม 2547 เมื่อเปรียบเทียบคุณภาพน้ำแต่ละฤดูกาล พบว่าส่วนใหญ่คุณภาพน้ำในช่วงฤดูแล้งดีกว่าในช่วงฤดูฝน ทั้งนี้เพราะในช่วงฤดูฝน น้ำฝนได้ชะล้างความสกปรกต่าง ๆ จากพื้นที่ลุ่มน้ำผ่านคลองสาขาลงสู่ทะเลสาบสงขลา ส่งผลให้น้ำในทะเลสาบสงขลาในช่วงฤดูฝนมีคุณภาพน้ำเสื่อมโทรมและเสื่อมโทรมมาก มากกว่าในช่วงฤดูแล้ง และกล่าวโดยสรุปว่า น้ำในทะเลสาบสงขลา โดยรวมอยู่ในสภาพเสื่อมโทรมเป็นส่วนใหญ่

ส่วนผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำในคลองสาขาต่าง ๆ ที่ไหลลงสู่ทะเลสาบสงขลา ในห้วงเวลาเดียวกัน กับการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำในทะเลสาบสงขลา ปรากฏผลโดยสรุปคือคุณภาพน้ำในคลองสาขาต่าง ๆ โดยรวมอยู่ในเกณฑ์พอใช้ ยกเว้นบริเวณปากคลองสาขา คุณภาพน้ำส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรมมาก และเมื่อเปรียบเทียบ คุณภาพน้ำในแต่ละช่วงฤดูกาลพบว่า ในช่วงฤดูฝนคุณภาพน้ำดีกว่าในช่วงฤดูแล้ง และช่วงก่อนฤดูฝน ตามลำดับ โดยคุณภาพน้ำในลำคลองสาขาในพื้นที่ลุ่มน้ำย่อยที่มีคุณภาพน้ำเสื่อมโทรมที่สุด คือ พื้นที่ลุ่มน้ำคลองอู่ตะเภา จังหวัดสงขลา

การประเมินความสกปรกของลำคลองสาขาที่ลงสู่พื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา

ปัญหามลพิษทางน้ำ ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญปัญหาหนึ่งในพื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบ และส่งผลให้คุณภาพน้ำในแหล่งน้ำแต่ละสายเสื่อมโทรมลงแตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับปริมาณความสกปรกจากแหล่งกำเนิดมลพิษต่าง ๆ ในพื้นที่ลุ่มน้ำที่ถูกปล่อยลงแหล่งน้ำ ดังนั้นสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 16 และกรมควบคุมมลพิษ จึงได้ดำเนินการเพื่อให้มีข้อมูลพื้นฐานเบื้องต้น เกี่ยวกับปริมาณความสกปรกของลำคลองสาขาพื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา โดยดำเนินการประมาณการพื้นที่ตัดขวางของลำน้ำ (Cross Section) และวัดความเร็วกระแสน้ำ เพื่อให้ได้อัตราการไหล (Flow Rate) รวมทั้งการตรวจวัดค่าความสกปรกในรูปบีโอดี (BOD) บริเวณปากคลองสาขาหลักที่ไหลลงสู่ทะเลสาบสงขลา และนำข้อมูลประกอบทั้งหมดมาประมวล เพื่อนำเสนอในรูปของปริมาณความสกปรก (BOD Loading) ที่ไหลลงสู่ทะเลสาบสงขลา

ในการประเมินปริมาณความสกปรกที่ลงสู่ทะเลสาบสงขลาครั้งนี้ เป็นการดำเนินการในปีงบประมาณ 2547 รวม 3 ครั้ง คือ ครั้งที่ 1 ดำเนินการในช่วงฤดูฝน (เดือนพฤศจิกายน-ธันวาคม 2546) ครั้งที่ 2 ในช่วงฤดูแล้ง (เดือนมีนาคม 2547) และในช่วงก่อนฤดูฝน (ประมาณเดือนกรกฎาคม-สิงหาคม 2547) ทั้งนี้เพื่อจะได้เป็นข้อมูลพื้นฐานในปัจจุบัน (baseline data) ว่าภาระความสกปรก ที่ลำคลองสาขาจะต้อง

รองรับเป็นปริมาณเท่าใด เพื่อใช้ประกอบการวางแผนจัดการเพื่อที่
ลำคลองสาขา มีคุณภาพน้ำดีขึ้นในอนาคตต่อไป

โครงการควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดโดยมาตรการทาง กฎหมายและมาตรการทางสังคม

การดำเนินโครงการควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดโดย
มาตรการทางกฎหมายและมาตรการทางสังคม ประกอบด้วย
การตรวจสอบการจัดการสิ่งแวดล้อมของแหล่งกำเนิดมลพิษในพื้นที่
ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา โดยเป้าหมายในปี 2547 คือ โรงงาน
อุตสาหกรรมในเขตจังหวัดสงขลา ที่มีปริมาณน้ำเสียมากประมาณ
85 แห่ง รวมทั้งระบบบำบัดน้ำเสียชุมชน 2 แห่ง โดยนำผลการ
ตรวจสอบมาประเมินจัดลำดับการจัดการสิ่งแวดล้อม และดำเนิน
การตามกฎหมายกับเจ้าของและผู้ประกอบการให้ปฏิบัติตามที่
กฎหมายกำหนด รวมทั้งใช้มาตรการทางสังคม โดยการเผยแพร่
ประชาสัมพันธ์ให้ข้อมูลการตรวจสอบแก่สาธารณะ

สำหรับกิจกรรมการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ข้อมูลการ
ตรวจสอบแก่สาธารณะ คือการสร้างการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องใน
พื้นที่ โดยเฉพาะในพื้นที่เป้าหมายจังหวัดสงขลา และเผยแพร่
ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารการจัดการสิ่งแวดล้อมในหลายรูปแบบ
อาทิ การจัดทำข่าวสารรายสองเดือน การจัดทำวีซีดี การจัด
นิทรรศการ การประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น เป็นต้น

การสร้างเครือข่ายติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำ

เพื่อเสริมสร้างการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ภาคเอกชน องค์กรชุมชนและประชาชนในพื้นที่ เป็นเครือข่ายในการ
ติดตามตรวจสอบเฝ้าระวังคุณภาพน้ำ และเครือข่ายในการดำเนินงาน
อนุรักษ์และฟื้นฟูคุณภาพน้ำในลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา และเพื่อให้เกิด
การใช้ประโยชน์จากข้อมูล ของการติดตามตรวจสอบมาใช้ในการ
วางแผนป้องกันคุณภาพน้ำของท้องถิ่นและชุมชน ได้อย่างมีเหตุผล
และเหมาะสมกับท้องถิ่น ตลอดจนเพื่อให้มีกิจกรรมแบบบูรณาการใน

การไปสู่เป้าหมายสุดท้ายร่วมกันคือ คุณภาพน้ำในแต่ละลุ่มน้ำย่อย
มีคุณภาพน้ำที่ดีขึ้นหรือไม่เสื่อมโทรมลงกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

การจัดทำแนวทางการจัดการน้ำเสียในลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้จัดทำแนวทางการ
จัดการน้ำเสียในพื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา ซึ่งมีปริมาณความสกปรก
ในรูปบีโอดีจากแหล่งกำเนิดประเภทต่าง ๆ ในลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา
ประมาณ 20,793 กิโลกรัมบีโอดีต่อวัน โดยมาจากแหล่งกำเนิดประเภท
ชุมชนร้อยละ 68.3 การเพาะเลี้ยงกุ้งร้อยละ 16.0 ฟาร์มสุกรร้อยละ 7.2
โรงงานอุตสาหกรรมร้อยละ 4.3 และจากท่าเทียบเรือประมงสงขลา
ร้อยละ 4.2 โดยได้กำหนดแนวทางและมาตรการในการแก้ไขปัญหา
โดยแยกเป็นมาตรการป้องกันฟื้นฟู มาตรการทางกฎหมาย และมาตรการ
ด้านบริหารจัดการ เช่น การจัดให้มีระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียรวม
สำหรับท้องถิ่น/ชุมชนที่ตั้งอยู่ริมน้ำ โดยเฉพาะพื้นที่ที่มีคุณภาพน้ำ
เสื่อมโทรม การส่งเสริมให้มีระบบบำบัดน้ำเสียติดตั้ง ณ แหล่งกำเนิด หรือ
แยกกลุ่มในชุมชนขนาดเล็ก (on-site treatment) กำหนดให้บ่อเพาะเลี้ยง
สัตว์น้ำมีระบบบำบัดน้ำเสีย ควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากบ่อเพาะเลี้ยง
สัตว์น้ำ ควบคุมกับน้ำหลักปฏิบัติที่ดี (Good Agriculture Practice, GAP)
มาใช้ในการบริหารจัดการแหล่งกำเนิดมลพิษภาคเกษตรกรรม จัดให้มี
ระบบบำบัดน้ำเสียจากฟาร์มสุกร และส่งเสริมสนับสนุนให้นำของเสียจาก
ฟาร์มสุกรไปใช้ประโยชน์ควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากโรงงาน อุตสาหกรรม
ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมครัวเรือน และโรงงาน อุตสาหกรรม
นำแนวทางการผลิตที่สะอาดมาใช้ รวมทั้งการส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามา
มีส่วนร่วมในการดูแลจัดการปัญหามลพิษทางน้ำซึ่งแนวทางดังกล่าวนี้
ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการพัฒนาลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา
ในคราวประชุม ครั้งที่ 3/2547 เมื่อวันที่ 12 กรกฎาคม 2547 และมีมติ
ให้กรมควบคุมมลพิษจัดทำแผนปฏิบัติการรองรับแนวทาง และมาตรการ
ที่เสนอ โดยให้มีการตั้งคณะทำงานที่มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และภาค
ประชาชนเข้าร่วมเป็นคณะทำงาน ซึ่งจะได้นำผลการจัดทำแผนปฏิบัติ
การรองรับแนวทางการจัดการน้ำเสีย เป็นรายพื้นที่ของลุ่มน้ำย่อยทั้ง 12
ลุ่มน้ำ ในปี 2548 ต่อไป

ดำเนินการนำร่องการจัดการน้ำเสียจากแหล่งกำเนิดมลพิษต่าง ๆ

จัดทำรูปแบบการจัดการน้ำเสียชุมชนขนาดเล็กที่เหมาะสมกับ
สภาพพื้นที่ ได้คัดเลือกพื้นที่ดำเนินโครงการนำร่อง 2 แห่ง ได้แก่ พื้นที่
ของเทศบาลปากพะยูน อำเภอกงพะยูน จังหวัดพัทลุง และพื้นที่ของตำบล
คลองรี อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา ซึ่งได้ดำเนินการและออกแบบ
รายละเอียด การเก็บข้อมูลปริมาณ และลักษณะสมบัติของน้ำเสีย
ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการก่อสร้าง

การจัดการน้ำเสียจากฟาร์มสุกรโดยการรวมกลุ่ม ซึ่งได้
กำหนดนำร่องในพื้นที่ตำบลท่าหิน อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา โดยมี
องค์การบริหารส่วนตำบลท่าหิน เป็นผู้บริหารจัดการระบบ และจัดตั้ง
คณะกรรมการขึ้นมาดูแลเพื่อให้คนในชุมชนมีส่วนร่วม ขณะนี้การ
ก่อสร้างในส่วนของงานโยธาของระบบบำบัดน้ำเสียแบบก๊าซชีวภาพใน
ลักษณะระบบรวมแล้วเสร็จ คงเหลืองานเดินท่อระบบรวบรวมน้ำเสีย ระบบ
ท่อก๊าซเครื่องสูบน้ำเสีย และอุปกรณ์ประกอบก๊าซชีวภาพ

การจัดการน้ำเสียจากการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ โดยการเสริมสร้างศักยภาพการจัดการมลพิษจากการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่ทะเลสาบสงขลา ให้แก่เกษตรกรและหน่วยงานท้องถิ่นในพื้นที่ให้มีความสำคัญในการควบคุมน้ำทิ้ง รวมทั้งเผยแพร่และเสนอแนะ วิธีการจัดการน้ำทิ้งที่เหมาะสม นอกจากนี้ยังมีการ คัดเลือกฟาร์มที่จะเข้าร่วมโครงการเป็นแปลงสาธิตการจัดการระบบบำบัดน้ำทิ้งจากบ่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ คือ ฟาร์มชมรมผู้เลี้ยงกุ้ง อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง

การเสริมสร้างศักยภาพการจัดการมลพิษจากแหล่งกำเนิดประเภทอุตสาหกรรม ในพื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา กรมควบคุมมลพิษ ได้มอบหมายให้สถาบันสิ่งแวดล้อมไทยดำเนินโครงการโดยได้จัดตั้งเครือข่าย วัช...เสลาบ ซึ่งสมาชิกประกอบด้วย ประชาชน ผู้ประกอบการ โรงงานอุตสาหกรรม สถาบันการศึกษา ตลอดจนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้มีการศึกษาดูงานให้ความรู้แก่สมาชิก โดยการเยี่ยมชมการดำเนินงานด้านการบำบัดน้ำเสียของบริษัทท้องถิ่นโฮลดิ้งขนาดใหญ่ เยี่ยมชมระบบบำบัดน้ำเสียเทศบาลนครสงขลา เยี่ยมชมการดำเนินงานของชมรมฟื้นฟูอนุรักษ์ป่าชายเลน ต.หัวเขา อ.สิงหนคร และร่วมปลูกป่าชายเลน นอกจากนี้ยังได้มีการคัดเลือกอุตสาหกรรมจำนวน 4 ประเภท ได้แก่ อุตสาหกรรมยาง อุตสาหกรรมอาหารแช่แข็ง อุตสาหกรรมแปรรูป และอุตสาหกรรมอาหารสัตว์ และอุตสาหกรรมในครัวเรือน 1 ประเภท คือ การทำยางแผ่น เพื่อจัดทำเป็นโรงงานนำร่องในการนำเอาเทคโนโลยีสะอาด ไปใช้ ซึ่งปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการเข้าไปดำเนินงานทางด้านเทคโนโลยี สะอาดในอุตสาหกรรมนำร่อง ซึ่งจะนำไปสู่การจัดการทำคู่มือแนวทางปฏิบัติการลดและป้องกันมลพิษในอุตสาหกรรมทั้ง 5 ประเภทต่อไป

การบริหารจัดการน้ำเสียและขยะมูลฝอยชุมชนลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้มอบหมายบริษัทที่ปรึกษา จัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการน้ำเสียชุมชน และขยะมูลฝอย ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา พร้อมทั้งจัดลำดับความสำคัญเร่งด่วนของพื้นที่ที่มีความรุนแรงของปัญหาน้ำเสีย และขยะมูลฝอย ระบบที่เหมาะสม และแนวทางการดำเนินงานเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้เป็นกรอบในการปฏิบัติงานตามแผน ขณะนี้บริษัทที่ปรึกษาได้เสนอร่างรายงานฉบับสมบูรณ์ให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมพิจารณาแล้ว

โครงการ/กิจกรรมที่กล่าวมาข้างต้น เป็นส่วนหนึ่งของการจัดการสิ่งแวดล้อมในประเด็นการจัดการมลพิษ ที่ได้ดำเนินการในปี 2547 ซึ่งเป็นการเริ่มต้น และในปี 2548 ยังมีกิจกรรมที่ดำเนินการต่อเนื่อง และกิจกรรมใหม่ เพื่อจะนำไปสู่การฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาแบบมีส่วนร่วมต่อไป

เรื่องน่ารู้

ความร่วมมือระดับโลกผ่านสายโทรศัพท์

เครือข่ายทางคอมพิวเตอร์ไม่เพียงจะสนองประโยชน์ต่อผู้กุม อำนาจเท่านั้น ในช่วงคริสต์ทศวรรษ 1980 มีการติดตั้งเชื่อมโยงเครือข่าย ทางอิเล็กทรอนิกส์อย่างไม่เป็นทางการ สำหรับผู้ใช้ที่มีเครื่องคอมพิวเตอร์ โมเด็ม (เครื่องแปลงสัญญาณระหว่างโทรศัพท์กับ คอมพิวเตอร์) และสายโทรศัพท์ในเมืองใหญ่ๆ ของโลก ซึ่งมีส่วนช่วยในการรณรงค์ปัญหาสิ่งแวดล้อม อันเป็นสิ่งที่ประชาชนทั่วโลกให้ความสนใจได้องค์กรในเครือข่ายนี้ได้แก่ กรีนเน็ตในอังกฤษ อิโคเน็ตในอเมริกาเหนือ คอมลิ่งค์ในเยอรมัน กลาสเน็ตในรัสเซีย เว็คเน็ต ในแอฟริกาใต้ และเปกาซัสในออสเตรเลีย การสื่อสารอย่างรวดเร็วซึ่งพัฒนามาจากพื้นฐานของการสร้าง "ระบบประสาท" ทั่วโลกทำให้เราสามารถจะตอบโต้กับอำนาจของอารยธรรมในยุคอุตสาหกรรมในระดับโลกได้

ที่มา : จากหนังสือทำเมืองให้น่าอยู่ วิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์ และความหวังสำหรับเมืองที่ยั่งยืน

ธรรมชาติน่า และสิ่งแวดล้อม

แสงออโรรา

โดย... ทวี ลือชาสัตย์

แสงออโรรา หรือแสงเหนือ...เป็นและเป็นสิ่งที่ทำให้คนทั่วไป ประหลาดใจ และหวาดกลัวนานเป็นศตวรรษ จนกระทั่งเราสามารถวัดอนุภาคและอะตอมได้อย่างแน่นอนโดยผ่านทางดาวเทียม เราจึงสามารถรู้ได้ว่า ความจริงแล้ว แสงออโรรา เป็นผลผลิตของพลังงานจากดวงอาทิตย์ จากเวลายืนและการขึ้นลงเป็นรอบระยะเวลา 11 ปี ผลผลิตสูงสุดประจวบกับจุดที่ปรากฏในดวงอาทิตย์เป็นครั้งคราว ทำให้เกิดอากาศวิปริตสูงเมื่อกระบังนการเกิดบนพื้นผิวดวงอาทิตย์ ก็จะพัดอนุภาคไกลออกไปในอวกาศ อนุภาคทั้งหลายนี้ถูกเรียกว่า ลมสุริยะ (Solar Wind) อนุภาคสุริยะเหล่านี้ถูกตรึงยึดไว้โดยสนามแม่เหล็ก ที่เร่งให้พลังงานระดับสูงและเกิดความกดอากาศสูงขึ้น แสงพุ่งขึ้นจากท้องฟ้าในเวลาากลางคืน (aurora) ลักษณะรูปร่างขนาดใหญ่รอบทั้งสองขั้วแม่เหล็ก แสงพุ่งขึ้นจากท้องฟ้าในเวลากลางวัน (aurora) ที่ใต้เรียกว่า aurora australis ส่วนทิศเหนือเรียกว่า aurora borealis ในยุคกลางของยุโรป แสงเหนือถูกคิดนำไปเป็นสื่อของนักบวชวรรค์ ระลึกถึงผู้ที่ตายไปแล้วเป็นการตอบแทนทหารนั้นว่า ชีวิตของเขา มีเพื่อพระราชและประเทศชาติ ได้อนุญาตให้ต่อสู้ตลอดไปใน skies แสงเหนือเป็นลมหายใจของทหารผู้กล้าเหล่านี้ พวกเขาสรุปการต่อสู้ของพวกเขาไว้ใน skies แสงเหนือเป็นสัญญาณของลางร้าย พวกเขาเตือนถึงของความโชคร้าย โรคระบาด และกรรมตายเมื่อเป็นสีแดงท้วๆไปมากที่สุดที่ละติจูดต่ำ พวกเขาจะเป็นสัญญาณของสงครามที่เกิดขึ้น

เรียบเรียงจาก webmaster <http://geocities.com>

ย้อนดูตายเป็น...ใช้ชีวิต

“เหล็กขูด” เครื่องมือสร้างการมีส่วนร่วม

บันทึกวิถีชีวิต และภูมิปัญญาท้องถิ่นภาคใต้

เดือนห้า เดือนหก ชาวบักขี้ไต้เสร็จจากภารกิจงานการทำงานมาแล้ว ก็จะเป็นช่วงที่ว่างเว้นจากงานหลัก ๆ เวลาดังกล่าวจึงเหมาะสำหรับจัดงานพิธีต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นบวช ลูกหลาน งานแต่งงาน (แต่จะไม่นิยมแต่งงานกันเดือนห้าเพราะถือว่าเป็นเดือนร้อน) ก็เริ่มมีกันบ้างแล้ว การจัดงานแต่ละครั้งเจ้าภาพหรือผู้จัดงาน จะเชิญ ทั้งญาติสนิทและไม้นสนิท พรรคพวกเพื่อนฝูงมาร่วมเป็นเกียรติหรือร่วมทำบุญ ก็แล้วแต่ชนิดของงานที่เจ้าภาพจะจัดขึ้น ถ้าเป็นงานแต่งงานก็เชิญ เป็นเกียรติ ถ้าเป็นงานบวชก็เชิญทำบุญร่วมกับเจ้าภาพ สิ่งที่เขาไม่ได้ในการจัดงานก็คือเรื่องอาหารการกินที่ต้องจัดเตรียมไว้เลี้ยงแขกที่เชิญมาอย่างเพียงพอ เรียกว่าไม่ให้เสียหน้าเจ้าภาพ และอีกอย่างการที่บ้านใครมีงานประเพณีขึ้นมาก็ถือว่าเป็นการวัดศักดิ์ศรีของเจ้าของงานนั้น ๆ ถ้ามีแขกเหรื่อมามากและเลี้ยงอาหารอย่างดีประเภท “หมดตัวไม่ว่า อย่าให้เพื่อนตำตามหลัง” ก็ถือว่าเจ้าภาพเป็นคนกว้างขวาง เป็นคนคบเพื่อน การจัดเตรียมอาหารจึงเป็นสิ่งที่สำคัญ อย่างยิ่ง เจ้าภาพจะต้องใช้เวลาเตรียมการล่วงหน้าก่อนถึงงานครั้งละหลาย ๆ วัน อาจเป็นสัปดาห์หรือเป็นเดือนก็มีงานใหญ่หน้อยก็มีการล้มวัวล้มควายเป็นตัว ๆ เล็กลงมาอาจจะเป็นหมูหรือไก่แทน เตรียมเครื่องแกง หามาครัวฝีมือดี และที่เขาไม่ได้ของคนภาคใต้คือมะพร้าว รับรองงานไหนงานนั้นไม่พลาด ต้องมีมะพร้าวเป็นส่วนประกอบของอาหาร ไม่ว่าแกงคั่ว (แกงกะทิของชาวใต้) ต้มกะทิ และอาหารประเภทยำก็ยิ่งต้องใส่กะทิ ฉะนั้นเจ้าภาพต้องหามะพร้าวไว้ให้เพียงพอสำหรับงานหนึ่ง ๆ

เมื่อทุกอย่างพร้อมเข้าที่เข้าทางหมดแล้วปัญหาที่ตามมาคือขั้นตอนการแปรรูปเนื้อมะพร้าวเป็นน้ำกะทิ เมื่อก่อนเทคโนโลยีการแปรรูปเนื้อมะพร้าวเป็นน้ำกะทิไม่ทันสมัยดังเช่นปัจจุบัน ไม่มีน้ำกะทิกล่อง ไม่มีเครื่องขูดมะพร้าว ไม่มีเครื่องคั้นกะทิ เครื่องมือสมัยนั้นที่ทำได้และทันสมัยมีการพัฒนามากที่สุดก็คือ “เหล็กขูด” หรือกระต่ายขูดมะพร้าว

เหล็กขูด เป็นคำภาษาถิ่นใต้ เกิดจากการประสมระหว่างคำว่า “เหล็ก” กับคำว่า “ขูด” เป็น “เหล็กขูด” หมายถึงกระต่ายขูดมะพร้าวนั่นเอง เป็นที่น่าสังเกตว่า การสร้างศัพท์ “เหล็กขูด” สามารถสื่อความหมายได้อย่างดี เพราะความหมายบ่งชัดอยู่ในคำที่นำมาประสมกัน

จากคำบอกเล่าของผู้สูงอายุได้ความว่า เมื่อประมาณ 3 ชั่วอายุคนที่ผ่านมา ชาวบ้านภาคใต้เมื่อจะใช้กะทิปรุงอาหารหรือทำขนม จะนำมะพร้าวมาเกะเอาเนื้อออกจาก กะลาใส่ครกตำแล้วนำมาคั้นต่อมานำเอาหางไม้กะพ้อ ไม้เหสาชะโงน ไม้หมาก หรือไม้อื่น ๆ ที่มีเสี้ยน

แข็ง ขนาดโตประมาณท่อนแขนตัดปลายด้านหนึ่งให้โค้งแบนและคม บางอย่างรูปปากเปิด แล้วแต่งส่วนปลายให้เป็นหยักอย่างฟันปลา นำไปใช้ขูดมะพร้าว เรียกว่า “ไม้ขูด” แต่เนื้อมะพร้าว ที่ได้จะหยาบและใช้ได้ไม่นาน จึงคิดวิธีใหม่โดยเอาตะปุมตากเรียงเป็นแถวเข้ากับแผ่นไม้ให้ปลายโผล่จากแผ่นไม้อีกด้านหนึ่งเล็กน้อยนำมะพร้าวที่เกะเอาเปลือกนำมารูดเข้ากับแถวตะปุมนี้แต่ก็ใช้งานไม่ได้ดีเท่าไร ต่อมาจึงมีผู้คิดหาเหล็กมาทำที่ด้านหนึ่งแหลม อีกด้านหนึ่งแบนใช้ตะปุมด้านแบนเป็นซี่ ๆ อย่างฟันปลา แล้วนำเหล็กนี้ไปปักเข้ากับหัวนอสำหรับใช้ขูดมะพร้าวแต่ก็ไม่สะดวก เพราะการปักเหล็กนี้จะปักไว้ถาวร จึงเสี่ยงอันตรายต่อผู้คนที่ไปมาบนบ้าน ในกรณีนี้ผู้หญิงขูดมะพร้าวต้องนั่งคร่อมหัวนอก็ไม่สบาย จึงมีผู้คิดนำไม้ 3 ง่ามมาเป็นที่รองนั่งให้แขนไม้อันเล็กสุดเป็นที่ปักเหล็กสำหรับขูดมะพร้าว มีการพัฒนาโดยนำเอาเหล็กที่ทำขึ้นโดยเฉพาะสำหรับขูดมะพร้าวมาสวมหรือตอกเข้ากับไม้ 3 ง่ามนี้แทน ซึ่งถือเป็นจุดเริ่มต้นของเหล็กขูดที่มีลักษณะใกล้เคียงกับเหล็กขูดในปัจจุบันมากที่สุด

เหล็กขูดมีส่วนประกอบที่สำคัญ 2 ส่วนคือ “ตาเหล็กขูด” ซึ่งใช้สำหรับขูดมะพร้าวและ “ตัวเหล็กขูด” ซึ่งใช้สำหรับรองนั่ง ความน่าสนใจของเหล็กขูดอยู่ที่การประดิษฐ์เป็นรูปต่าง ๆ ที่พบมากได้แก่ รูปสัตว์ เช่น นาก ตะกวด กระต่าย ปลาวาฬ กระงะ หมู ม้า ฯลฯ ประดิษฐ์เป็นรูปคน ประดิษฐ์เป็นที่รองนั่งอย่างธรรมดา แต่แกะตกแต่งลวดลายเป็นรูปสัตว์ รูปอวัยวะเพศและกระหนกงอนต่าง ๆ การประดิษฐ์ตัวเหล็กขูดเช่นนี้ สะท้อนให้เห็นถึงความนึกคิดของชาวบ้าน เห็นความเกี่ยวข้องระหว่างชาวบ้านกับสัตว์ต่าง ๆ เห็นปฏิกริยาความสนใจต่อความเป็นไปของ

สังคมในช่วง เช่น เมื่อสังคมไทยมีการประกวดนางงามก็มีผู้คิด
ทำตัวเหล็กชุดเป็นรูปนางงาม

ในท้องถิ่นภาคใต้ชาวบ้านมักจะมีเหล็กชุดประจำบ้านแทบทุก
ครัวเรือน เพราะชาวภาคใต้ชอบกินแกงกะทิ และทำของหวาน ซึ่งปรุง
ด้วยกะทิเป็นพื้น และด้วยนิสัยการกินเช่นนี้เองเมื่อมีงานส่วนรวม เช่น
งานวัด หรืองานที่ต้องเลี้ยง อาหารคนจำนวนมาก จึงมีธรรมเนียมช่วย
ชุดมะพร้าว ถ้าเป็นงานส่วนรวมอย่างงานวัด ชาวบ้านจะรู้หน้าที่โดย
ปริยายไม่ต้องมีคนให้วุ่น เมื่อถึงเวลา ก็จะนำเหล็กชุดของตนไปช่วยงาน
กันอย่างพร้อมเพรียง แต่ถ้าเป็นงานส่วนบุคคล เช่นงานออกปากขอแรง
ช่วยทำงาน งานบวช งานแต่งงาน งานศพ เจ้าภาพมักจะไปขอแรงให้
เพื่อนบ้านมาช่วยเหลือ เรียกว่า “ออกปากชุดพร้าว” โดยเจ้าภาพจะ
เตรียมปกและผ้ามะพร้าวไว้ เมื่อถึงเวลาทุกคนที่มาช่วยชุดมะพร้าวก็
จะนั่งล้อม วงหันหน้าเข้าหากันแต่ละคนมีเหล็กชุดประจำตัว เวลาชุด
มะพร้าวผู้ชายมักจะนั่งคร่อมตัวเหล็กชุด ส่วนผู้หญิงจะนั่งเบี่ยงข้าง
การชุดมะพร้าวเป็นโอกาสที่ทำให้หนุ่มสาวได้มีโอกาสใกล้ชิดสนิทสนมกัน

ปัจจุบันเหล็กชุดยังคงใช้กันทั่วไปในครัวตามชนบท แต่ในเมือง
และที่ซึ่งต้องชุดมะพร้าวจำนวนมาก ๆ โดยไม่ต้องออกปากขอความ
ช่วยเหลือจากเพื่อนบ้าน คนชุดมะพร้าวก็คิดพัฒนาเหล็กชุดให้ทำงาน
ได้เร็วขึ้นและเบาแรงมากขึ้นใช้พลังงานจากไฟฟ้าแทนจากเหล็กชุดจึง
พัฒนากลายเป็นเครื่องชุดมะพร้าว

ธรรมเนียมการชุดมะพร้าวที่เรียกว่า “ออกปากชุดพร้าว” ซึ่ง
ถือว่าเป็นการสร้างการมีส่วนร่วมกันในกลุ่มชนบท สร้างความสามัคคี
กันในหมู่คณะ ที่มุ่งช่วยเหลือซึ่งกันและกัน นับวันจะหาดูได้ยาก เนื่องจาก
เทคโนโลยีสมัยใหม่ เข้ามาแทนที่ ค่านิยม ธรรมเนียมที่ดีงามที่สร้างสม
มาตั้งแต่สมัยปู่ ย่า ตา ยาย มีแต่จะเลือนหายไปกับสังคมปัจจุบันที่มุ่งเน้น
พัฒนาแต่เปลือกนอก ขาดการพัฒนาแก่นแท้ของความเป็นมนุษย์
ธรรมเนียมการชุดมะพร้าวที่เรียกว่า “ออกปากชุดพร้าว” เป็นเพียงตัวอย่าง
สิ่งเล็กๆ ที่สะท้อนให้เห็นทิศทางการพัฒนา ว่าถ้าต้องการพัฒนาหรือได้
อะไรมาสักอย่าง ก็ต้องเสียอะไรทดแทนไปสักอย่างหรืออาจมากกว่าสิ่งที่
ได้มาเหมือนกัน เพียงแต่ต้องวิเคราะห์ สังเคราะห์คิดให้จงหนักว่าสิ่งที่
ได้มากับสิ่งที่เสียไปจะคุ้มและมีค่ามากกว่าหรือเปล่านั้น... ดังเช่น
“วิกฤตภัยแล้ง” ที่ประสบอยู่ในปัจจุบันใช่หรือไม่

เฮ้ !... เจ้ามั่งชุด ได้ข่าวว่าเจ้าเป็นตัวการ
เรื่องจัดการชยะไม่ใช่หรือ ไทหลงบอกข้า
“ตะกั่ว” นะ เป็นชยะหรือเปล่า

อ้อ... ใช่อยู่แล้ว ตะกั่วเป็นชยะประเภทหนึ่ง
เราเรียกว่าชยะโลหะ ซึ่งเราสามารถนำไป
รีไซเคิล แปรสภาพใช้ใหม่ได้

จั้นแก เอาลูกตะกั่วนี้ไปเก็บให้
หน่อยสิ... หน่อย...มาจับเมียกู

ผู้สัมภาษณ์ : หลังจากได้รับเครื่องมือมาแล้ว พวกเราได้ลงมือปฏิบัติจริงกันหรือยังคะ

น้องตีว : ครับ ได้เริ่มปฏิบัติเก็บตัวอย่างน้ำ และตรวจวัดค่า DO มาตั้งแต่เดือนสิงหาคม ถึงตอนนี้ ก็ 5 ครั้ง แล้วครับ

ผู้สัมภาษณ์ : ทำงานไปแล้ว 5 ครั้ง มีปัญหาอุปสรรคอะไรบ้างมั๊ยคะ

น้องริกซ์ : ก็มีปัญหบ้างครั้ง สภาพดินฟ้าอากาศไม่อำนวยต่อการตรวจคุณภาพน้ำทางกายภาพได้ แต่ก็พยายามวัดค่า DO ให้ได้

ผู้สัมภาษณ์ : อยากให้อธิบายถึงค่า DO น้อยกว่าเจ้าตัว DO คืออะไร

น้องฝ้าย : ออกซิเจนละลาย (DO) เป็นค่าบอกถึงปริมาณของก๊าซออกซิเจนที่ละลายน้ำ โดยทั่วไปสามารถใช้เป็นค่าบอกคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำนั้น ๆ โดยถ้ามีค่าออกซิเจนมาก ก็เป็นน้ำที่มีคุณภาพดี

ผู้สัมภาษณ์ : พวกเราเรียนไปด้วยทำกิจกรรมไปด้วยส่งผลกระทบต่อ การเรียนของน้อง ๆ มั๊ยคะ

น้องตีว : ผมคิดว่าไม่กระทบการเรียนนะครับ ผมว่ามีประโยชน์กับพวกผมมากกว่าเพราะได้ประสบการณ์การทำงานกลุ่ม ได้ลงมือทำด้วยตนเอง และได้รู้ขั้นตอนการทำงาน เวลา มีปัญหา ก็ต้องมาร่วมกันแก้ปัญหา โดยจะมีการประชุมเตรียมงาน ปัญหาอุปสรรค ทุกวันอังคารคาบสุดท้าย ทุกสัปดาห์

น้องมิกส์ : สำหรับผม ผมคิดว่าผมจะนำประสบการณ์ไปใช้ในการทำงานเวลาใด ๆ

ผู้สัมภาษณ์ : เพื่อน ๆ ในโรงเรียนได้รู้จักกิจกรรมของเราเล็กน้อยแค่ไหน

น้องมิกส์ : ก็มีเพื่อนมาคอยถามเวลาเห็นเราลงภาคสนาม นอกจากนั้นก็จะมีการประกาศและประชาสัมพันธ์หน้าเสาธง และติดประกาศในบริเวณโรงเรียน บางครั้งน้อง ๆ ก็มาเมียงมองดู และพอพวกผมให้ลองทำคูก็ไม่กล้า

ผู้สัมภาษณ์ : พี่ว่าตรงนี้เป็นจุดเริ่มต้นที่ดี น้อง ๆ น่าจะเอาความสนใจ ความอยากรู้อย่างน้อง ๆ และเพื่อน ๆ เข้ามาร่วมกิจกรรมนี้ นะคะ

น้องมิกส์ : ครับ ทางกลุ่มก็กำลังคิด อยู่ว่าจะจัดการอบรมการตรวจวัดคุณภาพน้ำให้เพื่อนได้ทราบและลองทดลอง ด้วยตนเอง เมื่อมีเพื่อน ๆ ได้มาช่วยผ่อนแรงพวกผม ได้บ้าง

ผู้สัมภาษณ์ : ชุมชนละแวกโรงเรียนละคะ รู้จักกิจกรรมของเราบ้างหรือเปล่านั้น

น้องมิกส์ : ทางกลุ่มก็จะประชาสัมพันธ์ โครงการโดยออกเสียงตามสายของเทศบาลตำบลพะตงเพื่อให้ชุมชนได้รู้จักกิจกรรมนี้ครับ

ผู้สัมภาษณ์ : ระยะเวลาของกิจกรรม นักสืบสายน้ำ มีระยะเวลาดำเนินการเท่าไรคะ

น้องตีว : ชั้นแรก ก็จะสำรวจสายน้ำ ตลอดทั้ง 1 ปี แล้วมาสรุปผล ว่าคุณภาพน้ำทางชุมชนของเราเป็นอย่างไร ปลายปี จะอยู่ในสภาพไหน

น้องโอ้ : นอกจากนี้เรายังมีกิจกรรมต่อเนื่อง คือ นอกจากการเฝ้าระวังคุณภาพน้ำในคลองตงและคลองอยู่ตะเภาแล้วทางโรงเรียนยังได้ ร่วมคิด ร่วมทำ EM Balls ร่วมกับทางสหการเกษตรยั่งยืน เทศบาลตำบลพะตง

ผู้สัมภาษณ์ : Em balls คืออะไร แล้วแตกต่างจาก Em ธรรมชาติอย่างไร

อาจารย์ เบญจมาศ : Em ballมีส่วนประกอบ 2 ส่วน คือ ส่วนที่เป็นของเหลวและของแข็ง ของแข็งประกอบด้วย รำ แกลบ โบกาฉิ และดินเหนียว ส่วนของเหลวประกอบด้วย น้ำหมักชีวภาพ Em ชยาย กากน้ำตาล ซูโดจู (สารขับไล่แมลง) ซึ่งทั้ง 2 ส่วน มีตัว Em เป็นส่วนประกอบซึ่งใช้ในการบำบัดน้ำเสีย เพียงแต่ถ้าเอาน้ำหมักชีวภาพไปราดลงในแม่น้ำ มันจะไหลไปกับน้ำหมดเราเลยแก้ปัญหาโดยที่ ทำให้มันอยู่ในรูปของของแข็ง จับตัวกันเป็นก้อน ซึ่งวิธีนี้เป็นภูมิปัญญา ของแม่บ้านชาวญี่ปุ่น เรียกว่า ดั่งโหงะ ซึ่งทางภาคใต้ รู้สึกว่าเราจะเริ่มใช้เป็นที่แรก เราเริ่มจากโรงเรียนทำโครงการโรงเรียนสร้างสรรคสิ่งแวดลอมดีเด่นเฉลิมพระเกียรติ ปี 2547 นี้คะ เราก็นำเทคโนโลยีของ Em ต่าง ๆ เช่น Emหมักน้ำข้าวข้าว Em ball Em ชยาย มาขยายผลให้กับเพื่อนโรงเรียนเครือข่ายรักษัคลองอยู่ตะเภา และติดตามประเมินผล โดยเราไปจัดเวทีสานสายใยคนรักษัคลอง ซึ่งมีทีมบรรยาย ก็คือ เด็กนักเรียนกลุ่มนี้ร่วมกับทีมเทศบาลตำบลพะตง

ผู้สัมภาษณ์ : จากที่มีกิจกรรมต่อเนื่องตรงนี้ก็คิดว่ามีประโยชน์มากเลยเหมือนเป็นการตรวจสอบงานกันไปในตัว คือ เมื่อเราตรวจวัดคุณภาพน้ำแล้ว ผลออกมาคุณภาพน้ำต้องปรับปรุง และบำบัดสายน้ำด้วย Em ball หลังจากนั้น ก็ตรวจวัดคุณภาพน้ำดูว่ามีเปลี่ยนแปลงอย่างไรบ้าง

น้องตีว : เรากำลังรวบรวมงานกันอยู่ อย่างนักสืบสายน้ำ เราทำมาค่อนข้างนานแล้วทำมาหลายรุ่น เราก็ได้ตรวจวัดคุณภาพน้ำ รู้ว่าคุณภาพน้ำไม่ดี และได้ศึกษาชุมชน ต่างคนต่างบอกว่าน้ำไม่ดี ที่นี้ตรงเครือข่ายเอง ซึ่งมีทั้ง นักเรียน ครู อาจารย์ มีทั้งชุมชน จะได้มาเสวนาร่วมกัน ก็จะได้สรุปออกมาว่ามันน่าจะมีโครงการฟื้นฟูคลอง ตรงนี้เป็นทางเลือกตัวหนึ่ง ดังนั้นพอในช่วงหลังมาเราใช้วิธีการจัดการครบกระบวนการ เริ่มด้วยนักสืบสายน้ำก่อนคุณภาพน้ำ มันแย่มาก น้ำมันเสื่อมโทรม เราก็จะเอา Em ball กับน้ำหมักชีวภาพที่เราทำกันนี้ไปโยน ไปเทใส่แหล่งน้ำ

ผู้สัมภาษณ์ : น้อง ๆ คิดว่าเราตรวจสอบคุณภาพและบำบัดด้วย Em ball จะเพียงพอที่จะทำให้คุณภาพในลำคลองของเราคืนสู่สภาพเดิมหรือไม่อย่างไรคะ

น้องมิกส์ : ผมว่ายังไม่พอครับ ผมคิดว่าการจัดการแหล่งน้ำเป็นเรื่องใหญ่ เราต้องได้รับความร่วมมือ จากหลาย หน่วยงาน โดยเฉพาะโรงงานอุตสาหกรรมเพราะในย่านเทศบาลตำบลพะตง เป็นย่านอุตสาหกรรมทั้งนั้นเลยใช้มั๊ยครับ

เพราะฉะนั้นเราต้องได้รับความร่วมมือ และสำหรับโรงเรียนก็จะให้ความรู้เพื่อน ๆ เพื่อกลับไปถ่ายทอดในครอบครัว

อาจารย์ เบญจมาศ : ขอเสริมอีกนิดค่ะ โรงเรียนเองก็เข้ารับการอบรมอย่างเป็นรูปธรรม โดยมุ่งขยายผลสู่ชุมชน ให้เต็มรูป กล่าวคือ เมื่อนักเรียนได้สรุปเป็นภาพรวมว่าเราควรจะไปแก้ปัญหาที่พฤติกรรมของคน ในការไม่สร้างน้ำเสีย หรือ ต้องบำบัดน้ำเสียก่อนออกจากชุมชน จึงได้ทำโครงการขยายผลการนำ EM หมักน้ำข้าวข้าว ไปบำบัดน้ำเสียในครัวเรือน และใช้เป็นปุ๋ยน้ำในการทำเกษตรของแต่ละครัวเรือน โดยนำกระบวนการขยายผลนี้ควบคู่ไปกับการติดตามดูแลนักเรียนขณะไปเยี่ยมบ้านของอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งจะเริ่มอย่างเต็มรูปในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ส่วนนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 นั้นมีโครงการบูรณาการ เรื่อง สืบสานภูมิปัญญา รักษาสิ่งแวดล้อม จึงได้ประสานงานจัดทำโครงการเกษตร พอเพียงเพื่อจัดทำบ่อเลี้ยงปลา และทำเกษตรธรรมชาติ ในบ้าน และชุมชนของนักเรียน ซึ่งที่กล่าวมาพบว่าสอดคล้องกับโครงการโรงเรียนสร้างสรรค์สิ่งแวดล้อมดีเด่นเฉลิมพระเกียรติ พ.ศ.2547 ทั้งสิ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกิจกรรม “ร่วมฝัน น้ำใส ให้ชุมชน” ค่ะ

เห็นหรือยังละคะว่า สิ่งแวดล้อมเป็นของทุกคน นักสืบสายน้ำตัวน้อย ๆ ของเราก็แค่เพียงกลุ่มเล็ก ๆ กลุ่มหนึ่งที่มีจิตใจมุ่งมั่นที่จะร่วมกันสร้างสรรค์สิ่งดี ๆ ให้แก่สายน้ำของตนเองมีคุณภาพดีขึ้น แล้วคุณล่ะเริ่มต้นสิ่งดี ๆ เพื่อตนเองและชุมชนแล้วหรือยัง

**ชุมชนเข้มแข็ง
แล้วสายน้ำของเรา**

**ประชาชนร่วมแรง
จะไม่เปลี่ยนแปลงได้อย่างไร**

เรื่องน่ารู้

แม่น้ำลำคลองที่สำคัญของจังหวัดพัทลุง

- คลองป่าพะยอม ต้นกำเนิดจากเทือกเขาบรรทัด ไหลผ่านเขตอำเภอควนขนุน ลงทะเลสาบสงขลาที่พุนพินเคิ่ง มีความยาว 33 กิโลเมตร
- คลองท่าแนะ ต้นกำเนิดจากเทือกเขาบรรทัดไหลผ่านเขตอำเภอควนขนุน ไปลงทะเลสาบสงขลาที่บ้านปากประเทื่อ มีความยาวประมาณ 38 กิโลเมตร
- คลองนาท่อม ต้นกำเนิดจากเทือกเขาบรรทัด ไหลผ่านเขตอำเภอเมือง ลงสู่ทะเลสาบสงขลาที่บ้านลำป่า มีความยาวประมาณ 42 กิโลเมตร
- คลองสะพานหยี หรือคลองหลักสาม ต้นกำเนิดจากเทือกเขาบรรทัดไหลผ่านเขตอำเภอกงหรา อำเภอเมือง อำเภอเขาชัยสน ลงสู่ทะเลสาบสงขลาที่บ้านปากพะเนียด มีความยาวประมาณ 35 กิโลเมตร
- คลองท่าเขียด หรือคลองท่ามะเดื่อ หรือคลองบางแก้ว ต้นกำเนิดจากเทือกเขาบรรทัด ไหลผ่าน อำเภอตะโหมด อำเภอเขาชัยสน ลงสู่ทะเลสาบสงขลาที่บ้านบางแก้วใต้ มีความยาวประมาณ 42 กิโลเมตร
- คลองป่าบอน ต้นกำเนิดจากเทือกเขาบรรทัด ไหลผ่านอำเภอปากพะยูน ลงสู่ทะเลสาบสงขลาที่บ้านพระเกิด มีความยาวประมาณ 40 กิโลเมตร
- คลองพุนพือ ต้นกำเนิดจากเทือกเขาบรรทัด ซึ่งกินเขตแดนระหว่างจังหวัดพัทลุงกับจังหวัดสงขลาในทิศใต้ ไหลผ่านอำเภอป่าบอน อำเภอปากพะยูน ไหลลงทะเลสาบสงขลาที่บ้านท่าหยี มีความยาวประมาณ 36 กิโลเมตร

ชอย 16

รายงานความเคลื่อนไหว รายไตรมาส ของสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 16

...หลังจากรัฐบาลปรับราคาน้ำมัน พรวตเดียวลิตรละ 3 บาท ยิ่งต้องทำให้ส่วนราชการ ที่นำงบประมาณซึ่งเป็นภาษีของประชาชนเป็นตัวขับเคลื่อนต้องคิดให้จงหนัก ต้องใช้จ่ายเงินทุกบาท ทุกสตางค์ ให้คุ้มค่าที่สุด... ❀❀❀สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 16 ได้ยึดแนวปฏิบัติการใช้จ่ายงบประมาณโดยมุ่งประสิทธิผลสูงสุดมาตลอด ซึ่งในการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ การจัดทำแผนปฏิบัติการรองรับแนวทางการจัดการน้ำเสียในลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา เพื่อระดมความคิดเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและภาคประชาชน... ❀❀❀เดิมกำหนดจัดประชุมลุ่มน้ำย่อยลุ่มละ 1 ครั้ง รวม 12 ครั้ง ก็ถูกปรับเปลี่ยนให้เหลือเพียง 10 ครั้ง แต่ครอบคลุมทั้ง 12 ลุ่มน้ำย่อย... ❀❀❀โดยครั้งที่ 10 ลุ่มน้ำ คลองฝั่งตะวันออก 4 ประชุม เมื่อวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2548 ณ ห้องประชุมสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 16 และได้รับรวบรวม แผนงานกิจกรรมของทุกลุ่มน้ำที่ทุกภาคส่วนเสนอโดยคณะอาจารย์ จาก มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา เสร็จงานนี้ได้แผนงาน โครงการ/กิจกรรมดี ๆ มาเยอะเลย...แผนงานฯ คงไม่เป็นแค่กระดาษเปื้อนหมึก แน่نون รับรอง

...ตั้งเครือข่ายมาเกือบจะครบรอบ 1 ปีแล้วสำหรับเครือข่ายเฝ้าระวังและติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำคลองอู่ตะเภาตอนบน ผลการดำเนินงานที่ผ่านมาก็เป็นที่น่าพอใจ... ❀❀❀จากการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่อง “ความก้าวหน้า หนึ่งตำบล หนึ่งสาขา น้ำ เพื่อการอนุรักษ์” เพื่อติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินงานกิจกรรมตลอดจนรับทราบปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานที่ผ่านมาของเครือข่าย เมื่อวันที่ 21 มกราคม 2548 ณ ห้องประชุม เทศบาลเมืองสะเดา อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา ตัวแทนเครือข่ายฯ เข้าประชุมกันอย่างพร้อมเพรียง ซึ่งแต่ละเครือข่ายก็ได้สรุปประเด็นปัญหาที่น่าสนใจและข้อเสนอแนะเพื่อช่วยกันแก้ปัญหาสร้างเครือข่ายให้เข้มแข็งต่อไป... ❀❀❀แต่ที่แน่ ๆ เสือยี่ดรูปปลาสวยถูกใจสมาชิกเครือข่ายทุกคนเลย... มีอีกมัยคะท่าน ผอ.

❀❀❀ยินดีกันถ้วนหน้า สำหรับสมาชิกกลุ่มเครือข่ายเฝ้าระวังและติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำในกิจกรรม “หนึ่งตำบล หนึ่งสาขา น้ำ เพื่อการอนุรักษ์” คลองอู่ตะเภาตอนบน และหน่วยงานที่ให้การสนับสนุนการจัดตั้งเครือข่าย รวม 22 หน่วยงาน ในการรับมือภัยพิบัติจากท่านอธิบดีกรมควบคุมมลพิษ, ผู้อำนวยการสถาบัน

สิ่งแวดล้อมไทย และรองผู้ว่าราชการจังหวัดสงขลา (สุเทพ โกมลภมร) ซึ่งร่วมเป็นประธานในงานประชุมสัมมนาสรุปผลการดำเนินโครงการเสริมสร้างศักยภาพการจัดการมลพิษจากแหล่งกำเนิดประเภทอุตสาหกรรมในพื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา ภายใต้ชื่อกิจกรรม “หุ้นส่วนฟื้นฟูทะเลสาบสงขลา” ณ ห้องตะกั่วป่า โรงแรมเจบี อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา เมื่อวันที่ 27 มกราคม 2548 ซึ่งกรมควบคุมมลพิษ มูลนิธิสิ่งแวดล้อมไทย และสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 16 เป็นผู้จัด

...ไม่ต้องประชาสัมพันธ์ ชื่อ สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 16 ก็เป็นที่ถูกตาต้องใจของหน่วยงานต่าง ๆ ในพื้นที่รับผิดชอบอยู่แล้ว เพราะเมื่อวันที่ 1-4 มีนาคม 2548 ก็ได้รับเชิญจากกองเรือภาคที่ 2 สงขลาให้เข้าร่วมจัดนิทรรศการวันไทยอาสาป้องกันชาติทางทะเล บริเวณลานอนุสาวรีย์ สมเด็จพระหลวงชุมพรฯ สวนสองทะเล เทศบาลนครสงขลา นิทรรศการชุด “การจัดการขยะแบบครบวงจร” โดยการนำของน้องมิ่งคุณก็เลยได้มีโอกาสไปวัดโฉมอีกครั้งหนึ่ง... มิ่งงานขอให้บอกเราจัดให้...

...งานเปิดโลกเสาสบครั้งที่ 2 ซึ่งจัดขึ้นบริเวณชายหาดแก้ว อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา เมื่อวันที่ 4-6 มีนาคม เราก็ไม่พลาดจัดชุดนิทรรศการ “หนึ่งตำบล หนึ่งสาขา น้ำ เพื่อการอนุรักษ์” ไปแสดง พร้อมทั้งจัดประกวด ระบายสีปูนพลาสเตอร์รูปปลา 3 วันแรก กลุ่มเยาวชนที่มาเที่ยวงานสนใจใช้บริการกันคับคั่ง ตกถึงวันที่ 4 (6 มีนาคม 2548) หัวหน้ากลุ่มงานส่งเสริมและเผยแพร่ คุณวิกรม เดชหนู ไทรศัพท์แจ้งทีมงานแต่เข้ามิดด้วยเสียงโนฟิล์ม “มาเก็บชุด นิทรรศการกันเร็ว ๆ น้ำเลี่ยนท่วมเหม็ดแล้ว” ❀❀❀“น้อง ๆ งานนี้เอาของรางวัลเป็นน้องมิ่งคุณ (ชุดคัดแยกขยะ) ไปก็แล้วกัน ปลากับเสือปลาไปกับน้ำเลเหม็ด (หมด) แล้วน้องเหอ”

...ก็เป็นอีกงานหนึ่งที่ทางสำนักงาน ฯ คิดแล้วต้องใช้งบประมาณแบบประหยัดและคุ้มค่าที่สุด งานแนะนำ และเปิดตัวกิจกรรม "หนึ่งตำบล หนึ่งสายน้ำ เพื่อการอนุรักษ์" ภายใต้โครงการเสริมสร้างศักยภาพชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการเฝ้าระวังคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา ปีงบประมาณ 2548 ที่จัดขึ้นเพื่อให้ทุกภาคส่วนในพื้นที่ลุ่มน้ำย่อย 12 ลุ่มน้ำของพื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา ได้รับทราบการดำเนินกิจกรรม "หนึ่งตำบล หนึ่งสายน้ำ เพื่อการอนุรักษ์" และสมัครเข้าร่วมเป็นเครือข่ายเฝ้าระวังติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำในพื้นที่ของตนเอง... ❀❀❀ เป้าหมายเดิมจะมีการจัดประชุมและเปิดตัวโครงการตามลุ่มน้ำย่อยต่าง ๆ ลุ่มน้ำย่อยละ 1 ครั้ง รวมทั้งหมด 12 ครั้ง แต่เพื่อให้เกิดประสิทธิผลสูงสุดและลดค่าใช้จ่าย จึงปรับเปลี่ยนเป้าหมาย เป็น 2 ครั้ง ครั้งที่ 1 จัดที่จังหวัดสงขลา เมื่อวันที่ 9 มีนาคม 2548 ณ โรงแรมสมิทธา บีช รีสอร์ท อำเภอมือง จังหวัดสงขลา... ❀❀❀ ในงานดังกล่าวได้จัดให้มีการอภิปราย การบรรยาย การสาธิตการตรวจหาค่าออกซิเจนละลายน้ำด้วยชุดตรวจวัดภาคสนาม และการรับสมัครเข้าร่วมเครือข่าย... ❀❀❀ แต่ที่สุดของงานเห็นจะเป็นพิธีเปิด จัดได้สุดยอดอลังการจริง ๆ มีทั้งการแสดงแสง สี เสียง การแสดงของเจ้าปลาน้อย การฉายวีซีดี เสร็จกิจกรรมผู้เข้าร่วมงานต่างก็พากันชมว่าจัดพิธีเปิดได้และแหวกแนวไปจากงานทั่วไป แต่บางคนก็บ่นว่า "ผมมาผิตงานหรือเปล่า"

❀❀❀ ส่วนครั้งที่ 2 ที่จังหวัดพัทลุง ก็ยกขบวนกันไปจัดที่โรงแรมลำปำ รีสอร์ท อำเภอมือง จังหวัดพัทลุง เมื่อวันที่ 16 มีนาคม 2548 ทั้งสองครั้งก็มีผู้สนใจเข้าร่วมกิจกรรมเป็นจำนวนมาก ❀❀❀ เป้าหมายจัดตั้งเครือข่ายเฝ้าระวังและติดตาม ตรวจสอบคุณภาพน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำย่อย 12 ลุ่มน้ำของพื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา ใหม่ ในปี 2548 จำนวน 80 เครือข่าย คงไม่ไกลเกินจริง...

❀❀❀ หลังจากได้ส่งมอบชุดถังคัดแยกขยะน้องมั่งคุดแก่โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามและสถาบันศึกษาปอเนาะ จำนวน 30 แห่ง ในเขตจังหวัดปัตตานี ยะลา และจังหวัดนราธิวาส ภายใต้โครงการส่งเสริมการพัฒนา มัสยิด โรงเรียนเอกชนและสถาบันศึกษาปอเนาะ เป็นศูนย์ตัวอย่างสิ่งแวดล้อมชุมชน เมื่อเดือนธันวาคม 2548 เพื่อให้ทางโรงเรียนและสถาบันศึกษาปอเนาะ ทั้ง 30 แห่ง ได้เข้าใจหลักการและขั้นตอน การคัดแยกขยะ โดยชุดถังคัดแยกขยะได้ถูกต้อง... ❀❀❀ จึงได้จัดให้มีการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง

การจัดการขยะ เมื่อวันที่ 16-17 มีนาคม 2548 ณ ค่ายลูกเสือ รัตนสาร ตำบลเขารูปช้าง อำเภอมือง จังหวัดสงขลา พร้อมทั้งจัดแสดงชุดนิทรรศการ เรื่อง "มหัศจรรย์ปัญหาที่กินภาพ" น้อง ๆ ที่มาอบรม สนใจกันมากกกกกก-ครู นำจิตร กับครู กุณทีรา ก็ปลื้มมมมมมม

...บอกแล้วว่าชื่อของสำนักงานเราไม่ต้องประชาสัมพันธ์จริง ๆ เพราะเมื่อวันที่ 26-27 มีนาคม 2548 มีกิจกรรมเข้าค่ายลูกเสือสำรองของเด็กนักเรียนระดับมัธยมปีที่ 1-3 ของโรงเรียนต่าง ๆ ในเขตจังหวัดสงขลา จำนวน 300 คน ณ ค่ายลูกเสือรัตนสาร ตำบลเขารูปช้าง อำเภอมือง จังหวัดสงขลา ได้เชิญวิทยากรจากสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 16 เข้าร่วมเป็นวิทยากรฝึกอบรมลูกเสือ ในเรื่องสิ่งแวดล้อมกับลูกเสือสำรอง 2 วันเต็ม ๆ... ❀❀❀ คงได้ลูกเสือสำรองซึ่งเป็นเยาวชนคนรุ่นใหม่เป็นนักอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอีกเพียบ...!!!

บอกเล่า ชาวฝาก

สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 16
ขยายพื้นที่ดำเนินงานกิจกรรม “หนึ่งตำบล หนึ่งสายน้ำ เพื่อการอนุรักษ์”

กรมควบคุมมลพิษ สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 16 และภาคส่วนต่างๆในพื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา ได้ขยายพื้นที่กิจกรรม “หนึ่งตำบล หนึ่งสายน้ำ เพื่อการอนุรักษ์” ภายใต้โครงการเสริมสร้างศักยภาพชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการเฝ้าระวังคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา ให้ครอบคลุมพื้นที่ในเขตจังหวัดสงขลา พัทลุง และจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยมุ่งเน้นส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการปัญหามลพิษทางน้ำ และเข้ามามีส่วนร่วมในการฟื้นฟูคุณภาพสายน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลามากยิ่งขึ้น จนก่อให้เกิดเครือข่ายความร่วมมือของทุกภาคส่วน ในปีงบประมาณ 2548 มีเป้าหมายในการจัดตั้งเครือข่ายให้ครอบคลุมทั้งลุ่มน้ำ จำนวน 80 เครือข่าย

สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 16 ได้ดำเนินงานโครงการเสริมสร้างศักยภาพของชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปี 2548 ในเบื้องต้นด้วยกิจกรรมงานแนะนำและเปิดตัวกิจกรรม “หนึ่งตำบล หนึ่งสายน้ำ เพื่อการอนุรักษ์” ซึ่งจัดขึ้นจำนวน 2 ครั้ง ครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 9 มีนาคม 2548 ณ โรงแรม บีพี สมิทลาบีช รีสอร์ท อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ครั้งที่ 2 ณ โรงแรมลำปำ รีสอร์ท อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง ในวันดังกล่าวจัดให้มีการรับสมัครเครือข่าย ติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำ และได้เปิดรับสมัครทางไปรษณีย์ โดยสามารถส่งใบสมัครได้ที่ สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 16 ถนนกาญจนาภิเษก ตำบลเขาขลุ่ย อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 90000 และสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพัทลุง 435 ถนนราชมศวร์ ตำบลคูหา อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง 93000 โดยมีหลักเกณฑ์การรับสมัครคือ

1. เครือข่ายอาจเป็นกลุ่มอาสาสมัครของท้องถิ่น, โรงเรียนในพื้นที่ หรือกลุ่มองค์กรประชาชนที่สนใจในกิจกรรมการเฝ้าระวังและอนุรักษ์แหล่งน้ำ หรือมีกิจกรรมที่ดำเนินการด้านการอนุรักษ์แหล่งน้ำอยู่แล้ว
2. เครือข่ายสามารถดำเนินกิจกรรมได้อย่างต่อเนื่อง (กิจกรรมตรวจวัดคุณภาพน้ำอย่างน้อย เดือนละ 1 ครั้ง และแสดงผลการตรวจวัด ณ จุดตรวจวัดด้วยป้ายแสดงผลรูปปลา โดยเครือข่ายเองเป็นประจำทุกเดือน)
3. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น เทศบาล, องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นหน่วยงานหลักในการประสานงาน และดำเนินกิจกรรมร่วมกับเครือข่าย รวมทั้งสนับสนุนน้ำยาตรวจวัดในกรณีที่มีขาดหาย หรือสนับสนุนชุดตรวจวัดในกรณีที่มีการขยายเครือข่าย และดำเนินกิจกรรมการอนุรักษ์สายน้ำร่วมกับเครือข่าย
4. มีผู้ประสานงานเครือข่ายในแต่ละเครือข่ายเพื่อสะดวกในการติดต่อ ประสานงาน(อาจเป็นเจ้าหน้าที่ของท้องถิ่น หรือ หัวหน้ากลุ่มเครือข่าย)
5. มีจุดตรวจสอบคุณภาพน้ำในพื้นที่อย่างน้อย 1 จุดที่สามารถตรวจวัดคุณภาพน้ำได้สะดวกและปลอดภัย

หมดเขตรับสมัครวันที่ 15 พฤษภาคม 2548

โดยจะมีการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการในส่วนของการตรวจสอบคุณภาพน้ำอย่างง่ายด้วยชุดตรวจวัดออกซิเจนและสายน้ำภาคสนาม ให้แก่เครือข่าย ในเดือนพฤษภาคม 2548 เมื่อสิ้นสุดการอบรมฯ สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 16 จะสนับสนุนอุปกรณ์เก็บตัวอย่างน้ำ ชุดอุปกรณ์ตรวจวัดออกซิเจนและสายน้ำ ภาคสนาม ชุดปฏิบัติงาน และชุดป้ายแสดงผลคุณภาพน้ำ ให้แก่แต่ละเครือข่าย เพื่อใช้ในการดำเนินงาน ต่อไป ซึ่งสามารถสอบถามรายละเอียดการดำเนินงานโครงการฯได้ที่สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 16 โทรศัพท์ 0-7431-1882, 0-7431-3419

เมื่อวันที่ 23 มีนาคม 2548 พ.ต.ท.ทักสิน ชินวัตร นายกรัฐมนตรีได้แถลงนโยบายของต่อรัฐสภา โดยมีนโยบายหลักๆ 9 นโยบาย ซึ่งนโยบายบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นหนึ่งในจำนวนนั้น โดยมีสาระสำคัญ คือ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศเป็นปัจจัยที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ ซึ่งจะต้องมีความสมดุลในการใช้การอนุรักษ์ และการทดแทนอย่างเหมาะสม เพื่อรักษาทรัพยากรของประเทศที่มีค่านี้ให้เป็นสมบัติของคนรุ่นต่อไป โดย

- ส่งเสริมและเร่งฟื้นฟูความสมบูรณ์ของดินและน้ำสุธรรมชาติ แก้ไขปัญหาเสื่อมโทรมและมลภาวะเพื่อคืนสภาพแวดล้อมที่ดีให้กับคนไทย
- กำหนดวิธีการบริหารจัดการทรัพยากรของรัฐและเอกชน ภายใต้การมีส่วนร่วมของเอกชนและชุมชนท้องถิ่น โดยการใช้อนุสัญญาประชาคม การปรับปรุงกฎหมายและกฎระเบียบ
- สนับสนุนให้ชุมชนจัดทำฝายน้ำล้น และฝายชะลอความชุ่มชื้น หรือฝายแม้วตามแนวพระราชดำริ การเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืนและเป็นธรรม
- ลงทุนเพื่อการพัฒนาแหล่งน้ำอย่างเป็นระบบ ตามลักษณะกายภาพของลุ่มน้ำ ตั้งแต่การพัฒนาแหล่งต้นน้ำ กลางน้ำและการกระจายการใช้ประโยชน์อย่างมีประสิทธิภาพและทั่วถึง
- ฟื้นฟูอนุรักษ์ทรัพยากรดินอย่างเต็มที่ การยุติการเผาไร่และการทำลายหน้าดิน การลดการใช้สารเคมีเพื่อการเกษตร รวมทั้งการฟื้นฟูดินและป้องกันการชะล้างพังทลายดิน โดยการปลูกแฝกตามแนวพระราชดำริ
- ให้มีมาตรการป้องกันและเตือนภัยจากภัยพิบัติทางธรรมชาติ เช่น อุทกภัย ภัยแล้ง ธรณีพิบัติ และการเปลี่ยนแปลงชั้นบรรยากาศ และดำเนินมาตรการลดผลกระทบและความเดือดร้อนของประชาชน
- เร่งรัดการควบคุมมลพิษ โดยการสร้างระบบบำบัดน้ำเสียที่เกิดขึ้นจากสังคมเมืองและการผลิตในภาคเกษตรและอุตสาหกรรม การจัดการระบบกำจัดขยะ การเพิ่มขีดความสามารถขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการกำจัดขยะ
- ส่งเสริมเอกชนวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการอนุรักษ์พลังงาน การจัดการด้านสิ่งแวดล้อมและเทคโนโลยีสะอาดเพื่อลดมลภาวะ
- ใช้หลักผู้ก่อมลพิษเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายเพื่อกระตุ้นให้เกิดการลดการก่อมลภาวะและลดภาวะของสังคม
- บังคับการใช้ประเทศไทยเป็นประเทศปลายทางของการรับภาระจากการส่งขยะ ของเสีย และกากพิษอุตสาหกรรม

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ร่วมกับ สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 16

ขอเชิญมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และฟื้นฟูคุณภาพน้ำ
ในพื้นที่ลุ่มน้ำ “ทะเลสาบสงขลา”

ประกวดคำขวัญ และ...ตั้งชื่อปลา ตัวบ่งชี้คุณภาพน้ำ

ผู้มีสิทธิ์ส่งเข้าประกวด

- ประชาชน หรือนักเรียน นักศึกษา ที่ศึกษาอยู่ในสถานศึกษา ในพื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา คือ จังหวัดพัทลุง จังหวัดสงขลา (ยกเว้น อำเภอเทพา นาทวี จัน๊ะ และบ้าย้อย) และจังหวัดนครศรีธรรมราช (เฉพาะอำเภอชะอวด และ หัวไทร)
- ส่งผลงานประกวดได้ทั้งประเภทคำขวัญ และประเภทชื่อปลา ได้ประเภทละ 1 คำขวัญ และ 1 ชื่อปลา หรือจะส่งประกวดประเภทหนึ่งประเภทใดอย่างเดียวกก็ได้
- เป็นผลงานที่ผู้เข้าประกวดประพันธ์ขึ้นเอง ไม่เคยได้รับรางวัลและไม่เคยตีพิมพ์เผยแพร่มาก่อน
- ส่งผลงานพร้อมชื่อ และที่อยู่ หรือสถานที่ศึกษา พร้อมทั้งตั้งขึ้นเรียน และหมายเลขโทรศัพท์ที่ติดต่อได้สะดวก โดยเขียน หรือพิมพ์ไว้ในแผ่นเดียวกับคำขวัญ หรือชื่อปลาที่ส่งเข้าประกวด พร้อมแนบสำเนาบัตรประชาชน หรือสำเนาทะเบียนบ้าน หรือสำเนาบัตรประจำตัวนักศึกษา นักเรียน หรือหนังสือรับรองจากสถาบันการศึกษาหรือโรงเรียน

รางวัล...

- ระดับอำเภอ

รางวัลชนะเลิศ

ประเภทคำขวัญและประเภทชื่อปลา

ประเภทละ 1 รางวัล ๆ ละ 1,200 บาท

พร้อมเกียรติบัตร

รางวัลชมเชย

ประเภทละ 2 รางวัล ๆ ละ 500 บาท

พร้อมเกียรติบัตร

- ระดับลุ่มน้ำ

รางวัลชนะเลิศ

ประเภทละ 1 รางวัล ๆ ละ 3,000 บาท

พร้อมเกียรติบัตร

รางวัลรองชนะเลิศ

ประเภทละ 2 รางวัล ๆ ละ 1,000 บาท

พร้อมเกียรติบัตร

รางวัลชมเชย

ประเภทละ 3 รางวัล ๆ ละ 500 บาท

พร้อมเกียรติบัตร

ข้อกำหนด

- * คำขวัญที่ส่งเข้าประกวด จะต้องมีความยาวไม่เกิน 16 พยางค์ และสื่อความหมายของการอนุรักษ์หรือฟื้นฟูคุณภาพน้ำลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา
- * ชื่อปลาที่ส่งเข้าประกวด จะต้องมีย่อคำหลังชื่อปลา ความยาวไม่เกิน 8 พยางค์ ที่สื่อความหมายการอนุรักษ์สายน้ำ ตัวอย่างเช่น "สมีหลานน้อย...พืบอกค่าคุณภาพน้ำ" หรือ "เจ้ามีโป...หัวใจใต้ใต"

ผลการตัดสิน

กรรมการชื่อ
ผู้ได้รับเกียรติยศในวาระการ
"เมืองริมน้ำ"
ของสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 16
หนึ่งสัปดาห์นับ
แต่ในเว็บไซด์
สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 16 :
www.reo16.in.th
ในเดือนธันวาคม 2548

ส่งผลงานเข้าประกวดได้ด้วยตนเอง หรือส่งทางไปรษณีย์ ที่...
สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 16 ถนนกาญจนวนิช ตำบลเขารูปช้าง
อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 90000

ตั้งแต่บัดนี้ จนถึงวันที่ 20 มิถุนายน 2548

กำหนดมอบรางวัลและสถานที่มอบ จะแจ้งให้ทราบในโอกาสต่อไป

เล่าเรื่อง...

สิ่งแวดล้อม

เอลนีโญ...คืออะไร

เอลนีโญ คือปรากฏการณ์การร้อนขึ้น ของน้ำในมหาสมุทรแปซิฟิกแถบเส้นศูนย์สูตร ส่งผลให้เกิดความแปรปรวนของสภาพลมฟ้าอากาศทั่วโลก ก่อให้เกิดภัยธรรมชาติน้ำท่วมอย่างรุนแรง ในแถบพื้นที่ซึ่งมักจะไม่มีน้ำท่วมเกิดขึ้น ความแห้งแล้ง ในพื้นที่ซึ่งเคยมีฝนตกเป็นประจำ ความอดอยากเพราะภัยธรรมชาติ และการลดลงของผลิตผลอาหาร

เอลนีโญ เป็นปรากฏการณ์ธรรมชาติที่อาจกล่าวได้ว่า ก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ชาวโลกมากกว่าปรากฏการณ์ทางภูมิอากาศอื่นใดที่เกิดขึ้นตามครรลองของฤดูกาลจะพึงกระทำได้ ทุก ๆ 5 ปีครั้ง โดยประมาณ จะมีกระแสความร้อนผุดปรกฏขึ้นในเขตเส้นศูนย์สูตรในฝั่งตะวันออก และตอนกลางของมหาสมุทรแปซิฟิก กระแสน้ำร้อนนี้ก่อให้เกิดสิ่งที่ไม่คาดฝันและไม่พึงประสงค์นานัปประการ เช่น ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในระบบอากาศทั้งในเขตร้อนและรวมไปถึงอเมริกาเหนือและที่อื่นๆ ชื่อ El Nino (EN) แต่เดิมใช้อธิบายสภาพการณ์ที่พื้นผิวน้ำทะเลในเขตนอกฝั่งตะวันตกของอเมริกาใต้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเปรูเกิดร้อนขึ้นตามฤดูกาล ขณะเดียวกันจะเกิดปรากฏการณ์สภาพอากาศแปรปรวนทางภาคใต้ (Southern Oscillation หรือ OS) ในอีกซีกหนึ่งของมหาสมุทรแปซิฟิกปรากฏการณ์นี้ทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศไปทั่วทั้งมหาสมุทรแปซิฟิก ราวกับการเล่นไม้กระดกของเด็ก ๆ คือเมื่อเกิดสภาพความกดต่ำในเขตดาวิน ออสเตรเลียก็จะเกิดความกดสูงที่ตาฮิติ กระบวนการทั้งสองคือ EN และ SO ดังกล่าวมานี้ ก่อให้เกิดปรากฏ ENSO ในมหาสมุทรแปซิฟิกที่มีผลกระทบต่อสภาพภูมิอากาศรอบโลก และด้วยเหตุนี้ แม้ว่าเมื่อแรกเริ่ม เอลนีโญจะเป็นชื่อที่ใช้เรียกขานปรากฏที่เกิดขึ้นในบริเวณเล็ก ๆ ส่วน ENSO จะเป็นชื่อที่ใช้เรียกปรากฏการณ์ที่ครอบคลุมทั้งมหาสมุทรแปซิฟิก แต่ในปัจจุบันชื่อ El Nino หรือ ENSO ก็กลายเป็นชื่อที่ใช้เรียกปรากฏการณ์ใหญ่เช่นเดียวกัน

ปฏิทิน...

สิ่งแวดล้อม

16

พฤษภาคม 2548

ประชุมปรึกษาหารือ การดำเนินโครงการควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด โดยมาตรการทางด้านกฎหมายและมาตรการทางด้านสังคม แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้ประกอบการ

พฤษภาคม 2548

ฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ โครงการ "หนึ่งตำบล หนึ่งสายน้ำ" เพื่อการอนุรักษ์" แก่อาสาสมัครเครือข่ายเฝ้าระวังและติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำ เพื่อสามารถเฝ้าระวังและตรวจสอบคุณภาพน้ำได้อย่างถูกต้อง ของจังหวัดพัทลุง และจังหวัดสงขลา

เกร็ดเล็ก...เกร็ดน้อย

"...สิ่งแวดล้อมในเมืองเกิดขึ้นจากการปะ-ทุที่ละชิ้นโดยชาวเมืองจำนวนมาก สัตว์ที่พอสดี การแพร่กระจาย และความหลากหลายของเหล่าพันธุ์สัตว์และนกในหลาย ๆ ส่วนของเมือง มีผลเกี่ยวเนื่องโดยตรงกับความหลากหลายและโครงสร้างของพืช ซึ่งมีส่วนในการกำหนดคุณภาพชีวิตของมนุษย์..."

ใครคือผู้บริโภคกระดาษ

อัตราการใช้กระดาษต่อหัวต่อปีของแต่ละประเทศ

ประเทศสหรัฐฯ	268 กิโลกรัม
ประเทศอังกฤษ	124 กิโลกรัม
ประเทศฝรั่งเศส	115 กิโลกรัม
ประเทศไทย	11 กิโลกรัม
ประเทศอียิปต์	10 กิโลกรัม
ประเทศอินเดีย	2 กิโลกรัม

ที่มา : จากหนังสือทำเมืองให้น่าอยู่ วิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์ และความหวังสำหรับเมืองที่ยั่งยืน

สรุปแบบสำรวจความพึงพอใจ สารสิ่งแวดลอมภาคที่ 16

ผลจากการสำรวจความพึงพอใจในส่วนของสารสิ่งแวดลอมภาคที่ 16 ในระยะที่ผ่านมา ก่อนที่จะมีการบูรณาการรวมข่าวสาร 2 ฉบับ คือ สารสิ่งแวดลอมภาคที่ 16 และข่าวสารการจัดการสิ่งแวดลอมลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา จากสมาชิกจำนวน 32 ราย ได้ผลสรุปดังนี้

ตารางสรุปผลความพึงพอใจ

ความพึงพอใจ	ร้อยละ
1. รูปเล่มของสารสิ่งแวดลอมภาคที่ 16	73.57
2. การตรงต่อเวลาต่อการออกในแต่ละไตรมาส	80.00
3. เนื้อหาโดยรวมมีความน่าสนใจเพียงใด	85.71
4. ท่านชอบคอลัมน์ต่อไปนี้	
4.1 บทความต่างๆ	77.14
4.2 นำมาบอกเล่า	75.00
4.3 ธรรมชาติและสิ่งแวดลอม	75.71
4.4 บอกเล่าข่าวฝาก	81.43
4.5 ขอย 16	79.29
4.6 สาระ	85.57
4.7 ที่นี้มีรางวัล	84.29
5. ท่านคิดว่าท่านได้ความรู้จากสารสิ่งแวดลอมภาคที่ 16 เพียงใด	82.86

โดยภาพรวมแล้วความพึงพอใจเฉลี่ยร้อยละ 79.87

กองบรรณาธิการต้องขอขอบพระคุณอีกครั้งสำหรับข้อเสนอแนะต่างๆ บางประเด็นเช่น มีภาพประกอบเป็นภาพสี ใช้กระดาษมันในบางส่วน การเพิ่มเนื้อสาระต่างๆ คอลัมน์การ์ตูนคลายเครียดซ้ำขึ้น ทางกองบรรณาธิการก็ได้พิจารณาปรับปรุงตามคำแนะนำของท่านแล้ว ส่วนประเด็นอื่น ๆ เช่น ให้เพิ่มเนื้อหาเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว โครงการพัฒนาปรับปรุงธรรมชาติ ก็จะไปพิจารณา ปรับปรุงต่อไป ท้ายสุดขอแสดงความยินดีกับสมาชิก ผู้โชคดีที่ได้รับของรางวัลจากแบบประเมินความพึงพอใจดังรายชื่อดังนี้

แบบสำรวจความพึงพอใจ วารสารเม็ดทราย ปีที่ 1 ฉบับที่ 1

ขอเชิญร่วมแสดงความคิดเห็นของท่านในเรื่องต่อไปนี้ โดยทำเครื่องหมาย / ในช่องว่างที่ท่านเห็นสมควร เพื่อนำไปปรับปรุง "วารสารเม็ดทราย" ให้ดียิ่งขึ้น

ท่านพึงพอใจ ในสิ่งต่อไปนี้หรือไม่ ?	ระดับความคิดเห็นความพึงพอใจ จากน้อยไปมาก				
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
1.รูปเล่มของวารสาร "เม็ดทราย"					
2.ความสะดวกในการรับวารสาร					
3.เนื้อหาโดยรวมมีความน่าสนใจเพียงใด					
4.ท่านชอบคอลัมน์ต่อไปนี้					
4.1 บันทึกทะเลสาบ					
4.2 เล่าเรื่องสิ่งแวดลอม					
4.3ธรรมชาติและสิ่งแวดลอม					
4.4 บอกเล่าข่าวฝาก					
4.5 ขอย 16					
4.6 สาระ					
4.7 ย้อยสุดชายใช้ชีวิต					
4.8 เสาเสียบชายฝั่ง					
4.9 ช่วยกันคิด. ช่วยกันทำ					
5. ท่านคิดว่าท่านได้ความรู้ จากวารสาร "เม็ดทราย" เพียงใด					
6. ข้อเสนอแนะ.....					
7. กรุณาให้ข้อมูลต่อไปนี้ (กรอกข้อความให้ชัดเจน เพื่อมอบของที่ระลึกสำหรับผู้โชคดี 10 รางวัล)					
ชื่อ-นามสกุล.....					
ที่อยู่.....					
โทรศัพท์.....					

กรุณาดำเนินการแล้วส่งกลับมายัง

สำนักงานสิ่งแวดลอมภาคที่ 16

ถนนกาญจนวนิช ตำบลเขารูบั้ง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 90000

ชื่อ	จังหวัด	วิธีการส่งคำตอบ	ของรางวัลที่ได้รับ
1.คุณสมใจ กาเหיים	สงขลา	ไปรษณียบัตร	เครื่องบวกเลขพร้อมนาฬิกา
2.คุณอุษา น้อยเต็ม	นราธิวาส	ไปรษณียบัตร	นาฬิกาตั้งโต๊ะ
3.คุณพาสุข เกียรติพันธ์ชัย	สงขลา	ไปรษณียบัตร	กระเป๋านกเป็ด
4.คุณนางนิงรุา แก้วรัตน์	สงขลา	ไปรษณียบัตร	กระเป๋าสีเหลือง
5.คุณอรชานา นิสะณี	ปัตตานี	ไปรษณียบัตร	กระเป๋าสีเหลือง

ชื่อ	จังหวัด	วิธีการส่งคำตอบ	ของรางวัลที่ได้รับ
6. คุณศรีอาภา จุติโชติ	ยะลา	ไปรษณียบัตร	กระเป๋าสีเหลือง
7. คุณจิระนันท์ ทองกัน	ยะลา	ไปรษณียบัตร	กระเป๋าสีเหลือง
8. ด.ญ.พัชรีละห์ นิสะณี	ปัตตานี	ไปรษณียบัตร	เสื้อยืดดอกกลมสีดำ
9. คุณณกอร โชติกุลสุว	นราธิวาส	ไปรษณียบัตร	สมุดบันทึกเล่มเล็ก
10. คุณกรรณิกา สิติ	นราธิวาส	ไปรษณียบัตร	กระเป๋าสีเหลือง

สิ่งแวดล้อมในพื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาจะดีขึ้น
หากประชาชนทุกคนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม
*การหวังให้หน่วยงานภาครัฐเป็นพี่เลี้ยงปัญหาเพียงฝ่ายเดียว
....ย่อมไม่ประสบผลสำเร็จ*

ถึงเวลาแล้วที่เราทุกคนต้องร่วมมือแก้ไขปัญหาสีงแวดล้อม
เพื่อให้พื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาสามารถพัฒนาอย่างยั่งยืนตลอดไป

ด้วยความปรารถนาดีจาก
กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม